

4 Μαρτίου 2017

Από ποια ηλικία πρέπει να αρχίζει ο έλεγχος για το γλαύκωμα

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτο:Lykavitos

Του Αναστάσιου-Ι. Κανελλόπουλου

Η ικανότητα να βλέπουμε τον κόσμο γύρω μας είναι κάτι που οι περισσότεροι από εμάς θεωρούμε δεδομένο, αλλά υπάρχουν νοσήματα που μπορεί να προκαλέσουν σοβαρές και μόνιμες βλάβες στην όραση χωρίς να το καταλάβουμε.

Ένα από αυτά είναι το γλαύκωμα, μία ομάδα οφθαλμικών παθήσεων με κοινό χαρακτηριστικό την προοδευτική βλάβη του οπτικού νεύρου. Η βλάβη αυτή συνήθως οφείλεται στην σταδιακή αύξηση της πίεσης στο εσωτερικό των ματιών (ενδοφθάλμια πίεση), η οποία όμως δεν προκαλεί συμπτώματα στα αρχικά στάδια. Έτσι, συνήθως απαιτούνται 3-4 χρόνια χωρίς θεραπεία για να αρχίσουν οι αλλοιώσεις στο οπτικό νεύρο που τελικά θα μειώσουν την όραση.

Οι βλάβες στην όραση αρχικά εκδηλώνονται με περιορισμό του οπτικού πεδίου περιφερειακά και μόνο όταν εξελιχθεί το γλαύκωμα, θα επηρεαστεί η όραση και κεντρικά. Μέχρι, όμως, να αντιληφθεί ο ασθενής ότι έχει πρόβλημα, θα έχει χάσει σημαντικό ποσοστό της όρασής του και αυτό θα είναι μη αναστρέψιμο.

Παρότι ο περισσότερος κόσμος θεωρεί το γλαύκωμα νόσο των ηλικιωμένων, στη Δύση αποτελεί την κύρια αιτία τύφλωσης στις ηλικίες κάτω των 65 ετών. Μάλιστα στο σχεδόν 80% των περιπτώσεων η διάγνωση γίνεται σε ηλικία 45-55 ετών, ενώ μερικές φορές ανιχνεύεται ακόμα και σε άτομα 25-30 ετών.

Πολύ σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι, αν το γλαύκωμα των ενηλίκων διαγνωστεί νωρίς, συνήθως μπορεί να επιβραδυνθεί με τη βοήθεια φαρμάκων ή, αν δεν ανταποκρίνεται σε αυτά, με ειδικές επεμβάσεις με λέιζερ ή με νυστέρι, ένθεση αντιγλαυκωματικής βαλβίδας ή συνδυασμό αυτών των θεραπειών. Στην πραγματικότητα, διεθνείς έρευνες έχουν δείξει ότι με την έγκαιρη διάγνωση και την κατάλληλη θεραπεία θα μπορούσε να προληφθεί το 90% της τύφλωσης από γλαύκωμα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η ενδοφθάλμια πίεση και η εικόνα του οπτικού νεύρου πρέπει να ελέγχονται κάθε χρόνο μετά την ηλικία των 40 ετών ή αλλιώς σε κάθε επίσκεψη στον οφθαλμίατρο η οποία γίνεται είτε για προληπτικό έλεγχο (τσεκάπ) της όρασης είτε επειδή υπάρχει κάποιο διαγνωσμένο οφθαλμολογικό πρόβλημα που χρειάζεται παρακολούθηση. Ιδανικά όμως θα πρέπει να έχουν προηγηθεί ανάλογες μετρήσεις και στις νεότερες ηλικίες, αλλά με πιο αραιή συχνότητα, πιθανώς κάθε 2 έως 4 χρόνια.

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Παγκόσμια Εταιρεία Γλαυκώματος (World Glaucoma Association) με αφορμή την Παγκόσμια Εβδομάδα

Γλαυκώματος (12-18 Μαρτίου 2017), 76 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο θα πάσχουν από γλαύκωμα έως το 2020. Υπολογίζεται ότι ανάμεσά τους συμπεριλαμβάνονται περίπου 300.000 Έλληνες, αλλά το 35-40% από αυτούς δεν ξέρουν ότι πάσχουν από τη νόσο, όπως είχε δείξει προ ετών έρευνα της Ελληνικής Εταιρείας Γλαυκώματος.

Ποιοι είναι όμως οι προδιαθεσικοί παράγοντες για την εκδήλωσή του; Αν και οποιοσδήποτε μπορεί να το εμφανίσει, περισσότερο κινδυνεύουν τα άτομα με οικογενειακό ιστορικό του πιο συχνού τύπου γλαυκώματος (το λεγόμενο γλαύκωμα ανοικτής γωνίας), όσοι έχουν περάσει τα 60 τους χρόνια χωρίς να το εκδηλώσουν νωρίτερα, αλλά και οι πάσχοντες από διαβήτη, όσοι κάνουν μακροχρόνια χρήση στεροειδών (κορτιζόνης) και όσοι έχουν υψηλή μυωπία (πάνω από 6 βαθμούς) ή ιστορικό τραυματισμού στο μάτι.

Μελέτες έχουν δείξει ότι το οικογενειακό ιστορικό 15πλασιάζει τον κίνδυνο, ενώ στις ηλικίες άνω των 60 ετών η πιθανότητα να εμφανιστεί γλαύκωμα είναι τριπλάσια απ' ό,τι στους νεότερους ανθρώπους.

Για τη διάγνωση του γλαυκώματος ο ασθενής μπορεί να υποβληθεί σε μια σειρά από εξετάσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ο έλεγχος της οπτικής οξύτητας και των οπτικών πεδίων (πρακτικά ελέγχεται η όρασή του σε διάφορες αποστάσεις και η ευαισθησία σε φωτεινά ερεθίσματα), η παχυμετρία (μέτρηση του πάχους του κερατοειδούς), η οφθαλμοσκόπηση, η βυθοσκόπηση (αξιολογεί το οπτικό νεύρο και τον αμφιβληστροειδή χιτώνα όπου μπορεί να είναι εμφανείς χαρακτηριστικές βλάβες) και η τονομετρία (η μέτρηση της ενδοφθάλμιας πίεσης). Μπορεί επίσης να γίνει και τομογραφία του οπτικού νεύρου (OCT), μία εξέταση που μπορεί να διαγνώσει σε πολύ αρχικό στάδιο τη νόσο.

Αυτό που πρέπει όλοι να καταλάβουν είναι ότι οι βλάβες που προκαλεί το γλαύκωμα είναι μη αναστρέψιμες και η έγκαιρη διάγνωση έχει ζωτική σημασία για τη διαφύλαξη της όρασης. Η Παγκόσμια Εβδομάδα Γλαυκώματος είναι μοναδική ευκαιρία για να συνειδητοποιήσουν όλοι ότι το 50% των βλαβών από το γλαύκωμα μπορούν να γίνουν αντιληπτές μόνο με την επιμελή εξέταση των ματιών από τον οφθαλμίατρο.

Ο Αναστάσιος-Ι. Κανελλόπουλος είναι καθηγητής Οφθαλμολογίας στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Διαθλαστικής Χειρουργικής για την Αμερικανική Ακαδημία Οφθαλμολογίας (ISRS/AAO) και επιστημονικός διευθυντής του Οφθαλμολογικού Ινστιτούτου LaserVision.

Πηγή : Web Only- ygeia.tanea.gr